

PTP-programmet i Region Blekinge

Innehåll

PTP-året.....	3
Handledning och utbildning under PTP-året	3
PTP-programmet i Region Blekinge	4
PTP-programmets upplägg.....	4
Studiebesök och föreläsningar.....	4
Reflektionsträffar i PTP-gruppen	4
Utvärderingsträffar med PTP-gruppen och studierektorn	5
Flexibel PTP-programtid	5
Deltagandet i PTP-programmet.....	5
Studierektorsfunktionen	5
Utvärdering.....	6
Exempel på innehållet i ett års PTP-program.....	7

PTP-året

Ett PTP-år är en introduktion till arbetet som psykolog och är en mycket viktig del i yrkesutvecklingen. PTP-året skall vara ett år med både arbete och lärande vilket dels sker på ett ömsesidigt sätt via arbetsuppgifterna och handledningen kring dessa och dels sker via specifika inslag som skall bidra till en kunskapsutveckling under PTP-året.

Som utgångspunkt för hur en PTP-tjänstgöring skall vara utformad finns Socialstyrelsens föreskrifter om praktisk tjänstgöring för psykologer (SOF 2008:34). Dessa föreskrifter är obligatoriska. Utöver att följa Socialstyrelsens föreskrifter har Region Blekinge också som målsättning att dessutom följa de rekommendationer som finns i PTP-handboken. Detta är en nationell handbok för praktisk tjänstgöring för psykologer där det finns mer detaljerade och långtgående rekommendationer för hur en PTP-tjänstgöring bör utformas för att PTP-psykologen skall kunna tillgodogöra sig PTP-året och utvecklas i sin yrkesroll så bra som möjligt. I PTP-handboken rekommenderas bland annat att arbetsgivaren bör erbjuda PTP-psykologer ett strukturerat PTP-program.

PTP-tjänster ingår också som en viktig del i Region Blekinges långsiktiga satsning på rekrytering av framtida psykologer. Det är inte ovanligt att PTP-psykologer väljer att stanna i Region Blekinge när de blivit legitimerade och PTP-tjänster kan relativt ofta omvandlas till ordinarie tjänster.

Handledning och utbildning under PTP-året

Region Blekinge följer självklart Socialstyrelsens föreskrifter när det gäller handledning och handledarnas kompetens. Målsättningen är också att följa de rekommendationer avseende handledningen som finns i PTP-handboken. Handledningen hos huvudhandledaren är den mest centrala delen för PTP-psykologens utveckling av yrkesrollen under PTP-året och den skall ske minst en gång i veckan under minst en timme per gång. Huvudfokus i denna handledning skall vara utvecklingen av yrkesrollen men det är också viktigt att det även inom ramen för denna handledning skall finnas utrymme och möjlighet att samtala kring och hantera känslor som kan väckas i olika komplicerade situationer och som kan påverka PTP-psykologens yrkesutövande. I huvudhandledningen kan även ingå direkt metodhandledning kring till exempel bedömningar, utredningar och behandlingsinsatser samt handledning kring det så kallade "övriga psykologarbetet" som skall ingå i en PTP-tjänst. Metodhandledning kring alla delar av PTP-psykologens arbete måste ingå i en PTP-tjänst men metodhandledningen måste inte ske hos huvudhandledaren. Metodhandledning kan istället med fördel ske hos andra psykologer som engageras under PTP-året. Det skall dock vara uttalat hur uppdragen ser ut och att PTP-psykologen erbjuds regelbunden metodhandledning under hela sitt PTP-år. Metodhandledning behöver dock inte vara lika frekvent som huvudhandledningen. Metodhandledning kan ske både individuellt och i gruppform med både andra psykologer och med andra yrken. Det är också självklart att PTP-psykologer deltar i den ordinarie handledning som övrig personalen oftast har.

Förutom föreläsningarna inom ramen för PTP-programmet finns det mycket ofta goda förutsättningar för PTP-psykologer att delta i andra utbildningsinsatser inom Region Blekinge och även ibland att gå externa kurser utifrån egna önskemål. Region Blekinge har av tradition varit mycket positiva till vidareutbildning och personal inom verksamheten har generellt en hög nivå avseende vidareutbildning utifrån behov och intresse. Detta är en tradition som Region Blekinge avser att fortsätta även i framtiden eftersom investering i personalens kompetens är högt prioriterat för att kunna erbjuda medborgarna i Blekinge vård av hög kvalitet samt att kunna erbjuda anställda utveckling av den egna yrkeskompetensen.

PTP-programmet i Region Blekinge

Undersökningar av vad psykologstudenter och PTP-psykologer efterfrågar under sin PTP-tjänst har visat att förekomsten av ett strukturerat PTP-program som komplement till den ordinarie PTP-handledningen skattas mycket högt. För att tillgodose detta behov och för att ytterligare öka kunskaps- och yrkesutvecklingen under PTP-året har Region Blekinge sedan många år därför ett PTP-program för alla PTP-psykologer i verksamheten. Även PTP-psykologer hos andra arbetsgivare är välkomna i programmet mot en mindre avgift.

Region Blekinges PTP-programs syften är bland annat att:

- Tillhandahålla ett strukturerat, gemensamt och sammanhållet program under PTP-året.
- Erbjudna möjligheter för PTP-psykologerna att få inblick i och kunskap om olika arbetsplatser där psykologer är verksamma inom Region Blekinge.
- Ordna föreläsningar och seminarier om relevanta områden.
- Ge PTP-psykologerna möjlighet att regelbundet träffas för att utbyta erfarenheter, kunskaper och reflektioner.
- Säkerställa att PTP-psykologerna får utrymme för egna auskultationer och studiebesök inom andra verksamheter än den egna och får utrymme för självstudier avseende teorier och metoder som är relevanta för arbetsplatsen.
- Ge PTP-psykologerna eller handledarna möjlighet att vid eventuellt behov få råd och hjälp av studierektorn om problemsituationer uppstår.
- Ordna tillfällen för handledarträffar.
- Ständigt utvärdera och utveckla både Region Blekinges PTP-tjänster och PTP-programmet.

PTP-programmets upplägg

PTP-programmet är oftast bokad på torsdagseftermiddagar som därför skall avsättas till detta. Programmet löper under hela PTP-året med uppehåll för helgdagar och PTP-psykologens semester. Man börjar i PTP-programmet när man startar sin PTP-tjänst och intaget sker kontinuerligt. Programmet består av följande huvuddelar:

Studiebesök och föreläsningar

Dessa bokas av PTP-studierektorn och kan se olika ut från år till år. Ofta engageras psykologer vid olika enheter inom Region Blekinge som föreläser om olika yrkesrelevanta ämnen eller håller i studiebesök där de berättar om sin verksamhet och sitt arbete som psykolog där. PTP-programmet består vanligtvis av cirka 20 studiebesök och föreläsningstillfällen under ett år.

Reflektionsträffar i PTP-gruppen

Vid dessa träffar deltar enbart PTP-gruppen. Det är ett tillfälle att dela både erfarenheter och kunskaper och kan användas både till att samtala om hur man har det på sina respektive PTP-tjänster och till att samtala kring till exempel olika ämnen och teman som PTP-gruppen bestämmer i förväg. Ansvar för att hålla i reflektions-träffarna och boka lokal cirkulerar i PTP-gruppen. Oftast träffas man på den arbetsplats där den PTP-psykolog som ansvarar för dagens träff tjänstgör. PTP-programmet består vanligtvis av åtta reflektions-träffar i PTP-gruppen under ett år.

Utvärderingsträffar med PTP-gruppen och studierektorn

Detta är tillfällen för PTP-psykologerna att både resonera inom PTP-gruppen och med studierektorn om sina erfarenheter och synpunkter. Det kan handla om erfarenheter och synpunkter på sina respektive PTP-tjänster och på PTP-programmet men kan även handla om andra ämnen som till exempel yrkesroll, professionsutveckling etc. Det bokas två sådana tillfällen per år.

Flexibel PTP-programtid

Dessa eftermiddagar ingår i PTP-programmet men PTP-psykologen förfogar själv över innehållet. De skall dock alltid användas till utveckling och lärande i yrkesrollen på områden som är relevanta för den arbetsplats där PTP-tjänsten görs. De skall däremot inte användas till ordinarie arbetsuppgifter, handledning eller konferenser och inte heller till det så kallade ”övriga psykologarbetet” som krävs för att erhålla psykologlegitimationen då detta skall ingå i det vanliga arbetet på arbetsplatsen. Den flexibla PTP-programtiden kan användas till egna PTP-aktiviteter eller samordnas med hela eller delar av PTP-gruppen utifrån överenskommelse. Det kan till exempel handla om extra studiebesök och auskultationer, studieträffar i PTP-gruppen för att utveckla och dela med sig av kunskaper och erfarenheter eller egenstudier av litteratur och instrument som är relevanta för verksamheten där PTP-tjänsten görs. Alla aktiviteter inom denna tid bokas av PTP-psykologen själv och skall göras i samråd med den egna PTP-handledaren och vid behov med närmsta chef. Vanligtvis består PTP-programmet av cirka 22 eftermiddagar för flexibel PTP-programtid på ett år. Helgdagar och PTP-psykologens semester faller bort.

Deltagandet i PTP-programmet

Region Blekinge ser det som mycket angeläget att samtliga PTP-psykologer deltar i PTP-programmet eftersom detta dels bidrar till kunskaps- och yrkesutvecklingen för PTP-psykologerna och dels ger dem viktig kännedom om Region Blekinges olika verksamheter. Närvaro är även mycket angeläget för att få igång konstruktiva samtal på föreläsningar och studiebesök samt på reflektionsträffar i PTP-gruppen. Deltagande i PTP-programmet och närvaro vid PTP-träffarna är därför obligatoriskt för PTP-psykologer i Region Blekinge om inte särskilda skäl föreligger. Samtliga aktiviteter i PTP-programmet och resor till och från dessa i andra delar av verksamheten än den egna arbetsplatsen räknas alltid som arbetstid och resor inom ramen för PTP-programmet bekostas av Region Blekinge.

Studierektorsfunktionen

Som ansvarig för PTP-programmet finns en studierektor som är en av Region Blekinges ordinarie psykologer som har uppdraget som studierektor på 10% av sin tjänst. Studierektorn ansvarar bland annat för att varje termin lägga upp PTP-programmet och boka föreläsare och studiebesök. Studierektorn kan också vara delaktig i rekrytering genom att vara på mässor och kongresser och informera på utbildningsorter. Studierektorn introducerar också samtliga PTP-psykologer till programmet genom ett individuellt möte i början på PTP-året. Vid två tillfällen under PTP-året träffar studierektorn också hela PTP-gruppen för att följa upp PTP-psykologernas situation samt få synpunkter och reflektioner på PTP-programmet och de olika PTP-tjänsterna.

Det är också möjligt för både PTP-psykologer och deras handledare att vid behov kontakta studierektorn om en situation uppstår där man behöver extra stöd eller råd. Vid situationer där PTP-psykologen inte anser att PTP-tjänsten eller handledningen håller tillräcklig kvalitet bör studierektorn kopplas in för samtal med berörda parter och diskussion kring eventuella förändringsbehov. I händelse av att handledaren bedömer att

PTP-psykologen kan riskera att bedömas som olämplig eller riskerar att inte bli godkänd på sin PTP-tjänstgöring bör också studierektorn kontaktas för diskussion kring eventuella åtgärder eller insatser.

I slutet på PTP-året träffar studierektorn återigen alla PTP-psykologer individuellt för att ta del av upplevelser och synpunkter på PTP-tjänsten och PTP-programmet. Dessa utvärderingar ligger bland annat till grund för utvecklingen av PTP-tjänsterna och av PTP-programmet inför framtiden. Studierektorn sammanställer också statistik från de skriftliga utvärderingarna som PTP-psykologerna besvarar för att följa upp kvalitén på PTP-tjänster och PTP-programmet.

Studierektorn ordnar ibland handledarträffar där PTP-handledarna träffas och delar erfarenheter samt deltar själv i ett nätverk för studierektorer för PTP-program runt om i landet.

Kontaktuppgifterna till studierektorn för PTP-programmet i Region Blekinge är:

Magnus Thern
Studierektor för PTP-programmet i Region Blekinge
0455 – 73 59 28
magnus.thern@regionblekinge.se

Utvärdering

För att ständigt utveckla och förbättra Region Blekinges PTP-tjänster och PTP-programmet träffar studierektorn PTP-gruppen två gånger under PTP-året och även alla PTP-psykologer individuellt vid början och slutet av PTP-året samt vid eventuella extra behov. Alla PTP-psykologer får också besvara en utvärderingsenkät i slutet på PTP-året för att fånga upp synpunkter och förbättringsförslag. Vid de utvärderingar som gjorts under de senaste åren har PTP-psykologerna varit mycket positiva med ett genomsnittsbetyg på de olika frågorna om PTP-programmet på 8,9 på en skala från 1 till 10. Vi är väldigt glada och stolta för detta och vår målsättning är att kunna fortsätta erbjuda ett välfungerande PTP-program samt att utveckla det vidare för att passa PTP-psykologers behov och önskemål även i framtiden. Några kommentarer om PTP-tjänster och PTP-programmet i Region Blekinge från utvärderingar som gjorts av tidigare PTP-psykologer är till exempel:

”Särskilt bra under mitt PTP-år var deltagandet i PTP-programmet. Bland annat att träffa de andra PTP-psykologerna där.”

”Mycket bra balans mellan eget ansvar och stöd/lärande. En bra övergång från det senare till det förra.”

”Generöst med handledning men samtidigt en tilltro till min egen kompetens. Bra och viktigt med PTP-program. Inte minst att regelbundet träffa andra PTP-psykologer.”

”Andrummen som PTP-programmet har gett från det övriga arbetet har varit särskilt bra och har inneburit balans.”

”Jag har tyckt att PTP-träffarna varit väldigt givande. Är helt nöjd med både relevans och utförande.”

”Jag vill särskilt lyfta fram möjligheten att kunna träffa andra PTP-psykologer på PTP-programmet. Det var ett bra forum för olika diskussioner”.

”Överlag är jag mycket nöjd med både arbetsuppgifter, kollegor, handledning och PTP-träffarna. En mycket bra start inför det framtida arbetslivet.”

”Under min PTP-tid har det varit mycket viktigt att få träffa andra PTP-psykologer. Jag har fått mycket kraft speciellt från reflektionsträffarna.”

”Studiebesöken i PTP-programmet har varit mycket givande!”

”Varierat arbete avseende både utredningar och behandlingar, möjlighet att få använda olika metoder.” ”Lärt mig otroligt mycket!”

”Trevlig arbetsplats med många trevliga kollegor”. ”Mycket bra handledning och PTP-handledaren var mycket tillgänglig”.

”Hela PTP-programmet har varit jättebra!”

”Goda möjligheter till och generöst med studiebesök.” ”Möjlighet till utbildning”.

Exempel på innehållet i ett års PTP-program

Hösten 2018 och våren 2019 hade PTP-programmet 45 schemalagda eftermiddagar som fördelades så här:

- Utvärderingsträffar med studierektorn: 2 st
- Reflektionsträffar i PTP-gruppen: 6 st
- Flexibel PTP-programtid: 16 st
- Studiebesök och föreläsningar: 21 st

Dessa studiebesök och föreläsningar var inbokade under hösten 2018 och våren 2019:

- Terapiträdgård i vuxenpsykiatri
- Psykologarbete på arbetsförmedlingen
- Psykologarbete inom habilitering
- Ätstörningar och psykologarbete på en ätstörningsenhet
- Slutenvård och mellanvård i barn- och ungdomspsykiatri
- MII-IBT inom habilitering
- Trauma och dissociation
- Psykologarbete inom spädbarnsverksamhet
- Demenssjukdomar/kognitiva sjukdomar samt psykologutredning vid misstanke om sådana
- Sexologi och att arbeta som psykolog på en sexologmottagning
- Chefskap
- Traumafokuserad KBT för barn
- Psykologarbete med barn och unga i primärvården
- Psykologarbete inom skola och förskola
- Psykodynamisk psykoterapi & psykodynamiskt perspektiv i offentlig psykiatri
- Psykologarbete inom vuxenpsykiatri
- Psykologarbete inom barn- och ungdomspsykiatri
- Kognition och åldrande samt psykisk hälsa i åldrandet
- Psykologarbete med vuxna i primärvården
- Psykologarbete inom mödra- barnhälsovården
- Neuropsykiatriska utredningar inom vuxenpsykiatri